

Pankkivaliokunnan mietintö n:o 4 hallituksen esityksen johdosta laiksi postipankkilain muuttamisesta

Eduskunta on 16 päivänä marraskuuta 1984 lähettänyt pankkivaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 213 laiksi postipankkilain muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet asiantuntijoina kuultavina toimistopäällikkö Jorma Heikkilä sosiaali- ja terveysministeriöstä, toimistopäällikkö Pekka Laajanen valtiovarainministeriöstä, johtaja Olli Härmänmaa Postipankista, puheenjohtaja Maija Salminen ja pääluottamusmies Toini Sukkala Postipankin toimihenkilöt ry:stä sekä puheenjohtaja Kaarina Lehto Postipankin esimiehet ry:stä.

Postipankkilain (511/69) 10 §:n ja postipankkiasetuksen 13 §:n 1 momentin (988/71) mukaan Postipankin palveluksessa olevalla on oikeus pankin varoista maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen oikeudenomistajillaan oikeus perhe-eläkkeeseen soveltuvin osin samojen perusteiden mukaan kuin mitä valtion palveluksessa olevien eläkkeistä ja perhe-eläkkeistä on säädetty. Tarkemmat määräykset eläketurvasta sekä eläkkeen ja perhe-eläkkeen maksamisesta ovat valtiovarainministeriön antamassa pankin eläkesäännössä ja perhe-eläkesäännössä.

Nykyisen järjestelmän mukaan eläkkeen ja perhe-eläkkeen myöntää Postipankin johtokunta. Johtokunnan päätökseen eläkettä ja perhe-eläkettä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin on säädetty muutoksenhausta hallintoasioissa. Postipankin palvelussuhteeseen perustuvat eläkkeet maksetaan nykyisin pankin varoista. Tarvitavat määrärahat otetaan pankin vuotuisen tuloja menoarvioon. Eläkesitoumuksista aiheutunutta eläkevastuuta, jonka määrä pankin vuoden 1983 tilinpäätöksen liitetiedoissa on ilmoitettu noin 900 miljoonaksi markaksi, ei ole katettu. Eläkevastuun määrän osalta on hallituksen esityksen mukaan kuitenkin huomattava, että Postipankille ei ole vahvistettu laskuperusteita ja että laskentatarkniikka on ollut erilainen kuin muiden pank-

kien kohdalla. Jotta Postipankki olisi tuloksen muodostumisen kannalta samassa asemassa kuin muut pankit, olisi Postipankin eläkevastuu katettava työeläkejärjestelmässä noudatettavien periaatteiden mukaisesti.

Edellä esitetyn johdosta hallitus ehdottaa, että Postipankin henkilökunnan eläketurvan järjestämistä varten pankille perustettaisiin erillinen eläkelaitos ja sitä varten otettaisiin tarpeelliset säännökset postipankkilakiin. Postipankin eläkevastuu ja henkilökunnan eläkkeiden myöntäminen ja maksaminen siirrettäisiin perustettavalle eläkelaitokselle, joka toimisi Postipankin vastuulla ja valtiovarainministeriön valvonnassa noudattaen soveltuvin osin työeläkejärjestelmän piirissä toimivien eläkelaitosten toimintaperiaatteita. Postipankin henkilökunnan eläketurvan aineelliseen sisältöön ei esitetyllä järjestelyllä olisi vaikutusta.

Hallituksen esityksen perustelujen mukaan ei ehdotetuilla lainmuutoksilla olisi välitöntä vaikutusta valtion talouteen. Postipankin koko eläkevastuu siirrettäisiin Postipankin eläkelaitokselle ja Postipankilla olisi vastuu eläkelaitoksen eläke- ja hallintomenoista sekä eläkelaitoksen vastuuvajauksen kattamisesta. Postipankki olisi velvollinen kattamaan eläkelaitokselle siirrettävän eläkevastuun sen mukaisesti ja siinä järjestyksessä kuin valtiovarainministeriö määräisi. Kattamista koskeva vähimmäisvelvoite sisältyisi Postipankin eläkelaitokselle vahvistettaviin laskuperusteisiin. Eläkevastuun laskuperusteet valtiovarainministeriö vahvistaisi siten, että niiden mukainen eläkevastuu olisi vertailukelpoinen muiden pankkien eläkevastuiden kanssa.

Laki on tarkoitus saattaa voimaan 31 päivänä joulukuuta 1984 ja eläkelaitoksen toiminta aloitettaisiin samana ajankohtana.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisälty-

vän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 1984

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Knuuttila, varapuheenjohtaja Tuomaala, jäsenet Almgren,

Junnila, Kanerva, Maijala, Pohto, Rajantie ja Skinnari sekä varajäsenet Aaltio, Anna-Liisa Jokinen ja Roos.
